

Holbæk Kommunes vej mod netto-nul

Nogle gange er det svært at forholde sig til, hvad det helt konkret er, vi hver især kan gøre for at passe godt på vores klima og være med til at reducere CO₂-udledningen.

På Christiansborg har de besluttet, at Danmark skal reducere landets samlede CO₂-udslip med 70 procent i 2030. I Holbæk Kommune har vi netop vedtaget en plan for, hvordan vi i vores kommune kommer i mål. Det er ambitiøst. Og der er efterhånden ikke mange, der er uenige i, at det er det, vi skal.

Men samtidig kan det være svært at acceptere, at det mål kræver noget af os alle. Hver og én. At målet vil betyde personlige ofre for nogle. Som minimum betyder det ændrede vaner for alle.

I Holbæk Kommune har vi en gruppe virkelig seje, grønne ildsjæle, som kalder sig Grøn Ungdom Holbæk. Da vi gik i gang med arbejdet med vores strategiske energiplan, som netop er vedtaget, gjorde det et stort indtryk på mig, at de var så afklarede omkring, hvad den grønne omstilling kræver.

De har alle sammen erkendt, at de nok næppe får hver deres bil, når de bliver ældre og stifter familie. Flere af dem er vegetarer. De holder tøjbyttébørser på gymnasiet for ikke at smide tøj ud, som andre kan bruge. De gør det ikke for at statuere et ek-

sempel. De gør det, fordi de ved, at vi ikke kan blive ved med at forbruge og fortære, som langt størstedelen af os gør og har gjort med den største selvfølgelighed i mange år. For dem er det et aktivt valg om at skabe andre vaner – for dem er det ikke et offer. Grøn Ungdom Holbæk har også accepteret, at vi ikke kommer uden om at skulle møde flere vindmøller og solcelleparker rundt omkring, end vi har været vant til indtil nu. Der var en af dem, der en dag sagde til mig: ”Jeg vurderer ikke en vindmølle ud fra, om jeg synes, den er pæn eller grim. Den er nødvendig. Og længere er den ikke!” Den udtalelse gjorde indtryk på mig. Der er nemlig mange, der synes, at vindmøller er grimme. Og at solceller ikke er en afgrøde, de har lyst at have udsigt til, når blik-

ket vandrer hen over landskabet. For ikke at tale om, at de færreste synes, at et biogasanlæg er lykken at have stående i baghaven.

Men det ændrer jo ikke på den grundlæggende præmis om, at vi er nødt til at finde andre og mere bæredygtige energiformer til at forsyne den del af vores forbrug, vi ikke kan ”vaneændre” os ud af. Der vil stadig være brug for strøm i stikkontakterne og behov for at varme vores boliger op om vinteren.

Holbæks eget klimamål

I Holbæk Kommune vedtog vi i januar 2020 et lokalt mål om en 70 procent reduktion af CO₂-udledningen i vores eget geografiske område. Vi ville ikke vente på konkrete indsatser i regeringens klimalov.

“ Vi er nødt til at finde mere bæredygtige energiformer til at forsyne den del af vores forbrug, vi ikke kan ”vaneændre” os ud af.

Målet blev til i dialog med vores borgere, fordi vi ikke ville risikere, at vores klimadebat og vores ambitioner skulle drukne i enkeltsager om etablering af energianlæg, som ingen ville være nabo til.

”Not in my backyard” kaldes den refleks, som mange af os sikkert har i en eller anden grad. Vi tænker: ”Jo, selvfølgelig skal vi gøre noget. Men kan vi ikke gøre det et andet sted end der, hvor det står midt i min udsigt?” eller ”Lige min familie har et transportbehov, der bare ikke kan dækkes med en elbil eller med kollektiv transport.”

Præcis på grund af dette valgte vi i Holbæk Kommune at begynde klimadebatten på målsætningsniveau. Sammen med borgerne. For selvom de store, langsigtede mål er svære at begribe, så er vi nødt til at starte dér for at tydeliggøre, at de svære, ubejlejlige, trælse politiske valg er nødvendige for at komme i mål.

Vi tog borgerne med på råd om, hvor højt vi skulle sætte ambitionsniveauet. Det begyndte på en stor borgerworkshop for snart et år siden, hvor dygtige oplægsholdere tegnede den brændende platform op, og de talstærkt fremmødte borgere gik til stålet i små arbejdsgrupper efterfølgende. Og vi gik derfra med et fuldstændig klart og tydeligt ønske fra dem om at sætte barren så højt, som vi overhovedet kunne se realiserbart. Og gerne endnu højere. Dét blev fundamentet for den 70 procentmålsætning, som vores strategiske energiplan er bygget op omkring.

Strategisk energiplan

Da målet var sat, blev opgaven at finde ud af, hvad vi så skal gøre helt konkret for at nå det. Som kommune. Som erhvervsdrivende. Som borgere. Den nye strategiske energiplan definerer, hvordan vi i Holbæk Kommune skal nå den CO2-reduktion frem mod 2030: Dels gennem mere bæredygtig energiproduktion. Dels ved at

CHRISTINA
KRZYROSIK
HANSEN (S)

Borgmester i Holbæk

arbejde med energireduktion. Planen beskriver i detaljer, hvor meget vi udleder i dag, og hvor meget, vi er nødt til at reducere på seks definerede områder for at nå målet: Vi skal have grønnere varme i vores bygninger og strømmen i vores stikkontakter skal produceres bæredygtigt. Vi skal transportere os på en anden måde. Vi skal omlægge landbrugsjord og rejse ny skov. Og så skal vi blive endnu bedre til at sortere affald. Og også i tilblivelsen af definerede handlinger var borgerne med. På workshops og hjemme i egne stuer til klimagæstebud blev borgernes anbefalinger og bekymringer italesat. Og de er taget med i udarbejdelsen af en handlingsplan, der knytter sig til den strategiske energiplan.

Fra plan til virkelighed

Nu er planen vedtaget. Det er nu, det rigtige arbejde begynder. Og vi vil skabe begejstring og fællesskab om vejen mod de 70 procent frem for at skabe modstand og modløshed. Vi ved nemlig godt, at hvis ikke borgerne og virksomhederne tager deres del af opgaven på sig, når vi aldrig målet. Vi ved også, at vi kun får det til at ske ved at tale sammen og lytte til hinanden.

I den kommende tid skal vi fastlægge, hvor der skal stilles solceller og vindmøller op. Varmeforsyningen i huse og bygninger i kommunen skal gøres grøn enten ved varmepumper eller fjernvarme.

Vi kan som kommune gå i forvejen med gode eksempler. Vi har indgået en klimasamarbejdsaftale med regeringen om at udfase fossile brændsler i både den kollektive transport og den kommunale bilflåde. Og vi skal indrette kommunen, så vi også gør det muligt og attraktivt for borgerne at træffe grønne transportvalg for eksempel ved udbredelsen af ladestander.

Vi energioptimerer gamle kommunale bygninger, og nye bygninger

bliver bygget efter bæredygtige principper. Sammen med vores lokale håndværkere kan vi udbrede viden om, hvordan borgere og virksomheder gør det samme.

Der er også ting, vi ikke som kommune kan gøre af egen drift. Derfor skal dialogen med landbruget om deres omstilling intensiveres, og vi skal bruge alle de redskaber, vi kan. For eksempel har vi i vores budgetaftale for 2021 afsat midler til opkøb af dyrkede lavbundsjord, så de kan tages ud af drift og naturen kan genoprettes.

Næste mål er netto-nul

Men det er ikke gjort med det. For en 70 procent reduktion i 2030 er kun et delmål på vejen mod Parisaftalens mål om at være CO2-neutrale i 2050. Det mål skal vi have lavet en plan for, hvordan vi når. Holbæk Kommune søger derfor om at blive en del af DK2020-samarbejdet med en række af landets andre kommuner, sammen med Concito, Realdania, KL og Danske Regioner.

Vi kommuner er vigtige aktører i løsningen af klimaproblemet, og vi kan nå meget længere ved at arbejde sammen. Det er ambitiøst, og vi skal nå i nul i 2050. Det kræver, at alle tager deres del af opgaven på sig. Ligesom Grøn Ungdom Holbæk gør det. ■

KRONIK

Kronikken er et rum for debat og vidensdeling. Der er plads til 7.000 enheder inklusive mellemrum. Teksten sendes sammen med et portræt til journalist Thomas Kokholm på tkn@kl.dk, som også kan kontaktes på telefon 33 70 31 14